

Kære Eva Kjær Hansen, Troels Lund Poulsen og Connie Hedegaard

Vi henvender os til jer, fordi I netop nu har optimale betingelser for at iværksætte en langtidsholdbar og helhedsorienteret national indsats overfor landbrugets påvirkning af natur og klima, og fordi kun en velkoordineret indsats mellem de tre ministerier kan garantere et succesrigt udfald.

Efteråret 2008 byder på en lang række aktiviteter, som knytter sig direkte eller indirekte til den danske landbrugsproduktion, og som dermed er af største betydning for naturen.

Det drejer sig bl.a. om:

- Vandmiljøplan III skal midtvejsevalueres
- Pesticidhandlingsplanen skal evalueres
- Vand- og naturplaner skal udarbejdes
- Klimaindsats i landbruget skal bidrage til CO₂-reduktionen og styrke en klimatilpasning i samspil med naturen.
- Husdyrloven skal præciseres i forhold til natur- og miljøhensyn
- CAP sundhedstjek bliver vedtaget under det franske EU-formandskab
- En indsats skal imødegå de negative virkninger på natur og miljø af brakkens ophør

Det danske landbrug er blandt det mest intensive i verden og lægger beslag på tæt ved to tredjedele af Danmarks areal. Naturen har brug for sammenhæng og mere plads. Landbruget belaster natur og miljø med næringsstoffer og sprøjtegifte. Samtidig udleder landbruget næsten en tredjedel af klimagasserne og spiller en central rolle i at få reduceret CO₂-udledningerne.

Landbrugsproduktionen har derfor afgørende betydning for, hvordan natur og miljø udvikler sig og tilpasser sig klimaforandringerne. For at få succes på disse områder er det nødvendigt at tænke miljø-, natur-, landbrugs- og klimapolitik sammen i langt højere grad, end det er sket hidtil.

På flere af disse områder er der udeståender, som kræver nytænkning. For at landbruget kan matche udfordringerne for natur, miljø og klima, foreslår Danmarks Naturfredningsforening følgende varige og obligatoriske virkemidler i landbrugspolitikken:

1. Jord ud af omdrift

Der skal gennemføres obligatorisk ekstensivering af lavbundsarealer, vandløbsnære arealer (randzoner på mindst 10 m) og grovsandede, uvandede jorde.

Begrundelse: Det drejer sig om arealer, der har en lav dyrkningsværdi, men en høj naturværdi. Brakken forsvinder, og dermed opstår der et øget behov for, at andre arealer bliver taget ud af drift. Både af hensyn til vandmiljøet og af hensyn til naturen. Ekstensivering af disse arealer vil sikre et mindre CO₂ udslip fra landbruget og gøre den danske natur mere robust overfor klimaforandringerne. Mere sammenhængende natur vil fremme arternes mulighed for at tilpasse sig.

2. Væk med sprøjten

Der skal indføres sprøjtefrie zoner langs naturområder, skove, økologiske marker, haver og levende hegn og stop for sprøjtning af alle § 3 arealer.

Begrundelse: 95 procent af den danske landbrugsjord er under plov, og langt den største del af disse arealer (undtagen de økologiske) sprøjtes flere gange hvert år. Det er en af de vigtigste årsager til den lave artsdiversitet i det åbne land i Danmark. Sprøjtefrie randzoner vil beskytte naturområderne og de naboer, blandt andet økologer, som ikke bruger sprøjtegifte.

3. Ind med økologien

Økologien skal benyttes aktivt som miljøpolitisk værktøj.

Begrundelse: Økologisk jordbrug har en række natur-, miljø-, og klimamæssige fordele frem for konventionelt jordbrug. Der bruges ingen sprøjtegifte, hvilket er en 100 procent forsikring mod sprøjtegifte i grundvandet, og der er 30 procent større artsdiversitet på de økologiske marker. Kvælstofudvaskningen er mindre på økologiske kvægbrug, og energiforbruget er ligeledes mindre, fordi kvælstoffet kommer gennem afgrøderne og ikke gennem energitung mineralsk gødning. Desuden er humusindholdet højere på de økologiske marker. Det både reducerer klimabelastningen og gør økologisk jordbrug mere robust i forhold til f.eks. de udsving i nedbør, som klimaforandringerne medfører.

4. Ind med borgerne

Alle skal kunne erhverve landbrugsarealer til naturformål.

Begrundelse: Et godt miljø, en varieret natur og smukke landskaber er fælles goder, der tilhører os alle. Det skal derfor være muligt for almindelige borgere, fonde og andelsselskaber at erhverve landbrugsjord, som er udpeget til eller velegnet til at blive naturområder.

Vi vil meget gerne uddybe disse forslag og behovet for ændringer i lovgivningen på møder med jer, og vi ser frem til en fremadrettet og positiv dialog om nødvendige og nye virkemidler i landbrugspolitikken.

Til inspiration vedlægges desuden hovedpunkter i Danmarks naturfredningsforenings høringssvar til regeringens "Grønt ansvar – oplæg om strategi for bæredygtig udvikling".

Med venlig hilsen

Ella Maria Bisschop-Larsen

Præsident
Danmarks Naturfredningsforening

René la Cour Sell

Direktør
Danmarks Naturfredningsforening